

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: Управління ризиками та їх оцінка при забезпеченні економічної безпеки господарюючих суб'єктів (на матеріалах ПФ «Капітал-сервіс»)

Виконав: здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти, групи БЕБ
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма Економічна безпека
Верцюх Є.В.

Керівник Олійник Н.М.

Рецензент Горобець Д.Ю.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Олійник Н.М., доцент</i>	<i>24.09.2021</i>	<i>06.12.2021</i>
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Латкіна С.А., старший викладач</i>	<i>24.09.2021</i>	<i>06.12.2021</i>

7. Дата видачі завдання 24.09.2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Огляд літературних джерел з теми</i>	<i>24.09.21 – 08.10.21</i>	<i>виконано</i>
2.	<i>Складання і затвердження плану роботи</i>	<i>09.10.21 – 15.10.21</i>	<i>виконано</i>
3.	<i>Написання розділу 1</i>	<i>16.10.21 – 29.10.21</i>	<i>виконано</i>
4.	<i>Написання розділу 2</i>	<i>30.10.21 – 12.11.21</i>	<i>виконано</i>
5.	<i>Написання розділу 3</i>	<i>13.11.21 – 26.11.21</i>	<i>виконано</i>
6.	<i>Формулювання висновків за темою дослідження</i>	<i>27.11.21 – 29.11.21</i>	<i>виконано</i>
7.	<i>Оформлення роботи</i>	<i>30.11.21 – 01.12.21</i>	<i>виконано</i>
8.	<i>Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання</i>	<i>02.12.21 – 03.12.21</i>	<i>виконано</i>
9.	<i>Подання роботи на рецензування</i>	<i>03.12.21 – 05.12.21</i>	<i>виконано</i>
10.	<i>Подання роботи для перевірки у КСПНП</i>	<i>06.12.21 – 19.12.21</i>	<i>виконано</i>
11.	<i>Захист роботи в ЕК</i>	<i>22.12.21</i>	

Здобувач _____ Верцюх Є.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Олійник Н.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра Верцюха Євгена Вікторовича на тему: «Управління ризиками та їх оцінка при забезпеченні економічної безпеки господарюючих суб'єктів (на матеріалах ПФ «Капітал-сервіс»)» містить 110 сторінок, 56 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення економічної безпеки автосервісного підприємства ПФ «Капітал-сервіс» в умовах зростання та підвищення мінливості зовнішніх і внутрішніх ризиків господарювання.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є розробка концепції формування системи управління ризиками та їх оцінка при забезпеченні економічної безпеки господарюючих суб'єктів.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що автором визначено основні етапи управління економічними ризиками в мінливих умовах ринку та розроблено й обґрунтовано доцільність використання запропонованої моделі процесу контролювання в системі менеджменту підприємства з урахуванням економічних ризиків.

В кваліфікаційній роботі магістра розкрито теоретичні засади оцінки та управління ризиками господарської діяльності підприємства в сучасних умовах ринку; проведено аналіз ринку автосервісних послуг та виконано діагностику економічної безпеки суб'єкта господарювання ПФ «Капітал-сервіс»; запропоновано удосконалення методів оцінки та управління ризиками при забезпеченні економічної безпеки ПФ «Капітал-сервіс» в сучасних умовах господарювання.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ РИНКУ.....	10
1.1. Теоретичні основи управління ризиками.....	10
1.2. Ризики у господарській діяльності суб'єктів господарювання.....	18
1.3. Оцінка та формування моделі управління ризиками суб'єкта господарювання.....	25
1.4. Основні методи нейтралізації ризиків у підприємницькій діяльності суб'єктів господарювання.....	38
Висновки до розділу 1.....	42
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РИНКУ АВТОСЕРВІСНИХ ПОСЛУГ ТА ДІАГНОСТИКА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ПФ «КАПІТАЛ-СЕРВІС».....	43
2.1. Аналіз ринку автосервісних послуг та його сегментація.....	43
2.2. Загальна характеристика ПФ «Капітал-сервіс» в складі корпорації «БЕБКО-АВТО».....	52
2.3. Оцінка ризиків господарської діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки ПФ «Капітал-сервіс».....	62
Висновки до розділу 2.....	75
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПФ «КАПІТАЛ-СЕРВІС» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	76
3.1. Тенденції розвитку підприємництва в Україні та оцінка бізнес- ризиків від COVID-19.....	76

3.2. Удосконалення оцінки та побудова оптимальної системи управління підприємством на засадах урахування фактору економічного ризику.....	80
3.3. Розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів щодо забезпечення економічної безпеки ПФ «Капітал-сервіс».....	97
Висновки до розділу 3.....	101
ВИСНОВКИ.....	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	105

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи магістра пов'язана з тим, що сфера ризиків для будь-якого суб'єкта господарської діяльності є процесом складним. Додаткова складність визначається швидким розвитком за останні 20 років суті підприємницької діяльності, технологічного та технічного оснащення, накопичення значного обсягу знань та нормативно-правового регулювання у сфері економічної безпеки, забезпечення сталості розвитку та управління ризиками. Належне управління ризиками потребує глибинного розуміння основних принципів та їх інтеграцію у бізнес-процеси підприємства, а не лише механічне застосування правил та нормативно-правових положень.

Оскільки основою системи економічної безпеки є стабільна, ефективно функціонуюча система її забезпечення, що ґрунтується на концепції розробки та реалізації заходів ефективного використання ресурсів підприємства, потенціалу та можливостей, захисту від деструктивної дії внутрішнього та зовнішнього середовища, ключовим елементом у побудові сучасної системи економічної безпеки підприємства є інтеграція до її забезпечення ризик-орієнтованого підходу до управління. Все це свідчить про практичну значущість обраної теми.

Проблематику ризик-орієнтованого підходу з різних позицій досліджували наступні вітчизняні та зарубіжні вчені: Антипцева О.Ю., Балджи М.Д., Великоіванеко В.В., Верченко П.І., Вітлінський В.В., Воронко Р., Данілова Е.І., Дуднева Ю.Е., Макаренко С.М., Наконечний Я.С., Обиденнова Т.С., Рибачок С.А., Сігал А.В. та інші.

Більшість робіт присвячено способам та методам аналізу й оцінки ризиків, а підходи до створення єдиної системи управління ризиками пропонуються фрагментарно. Проте, відсутність єдиної налагодженої системи управління ризиками є, на наш погляд, одним із важливих чинників, який впливає на негативні результати діяльності всього підприємства.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є розробка концепції формування системи управління ризиками та їх оцінка при забезпеченні економічної безпеки господарюючих суб'єктів.

Відповідно до визначеної мети, в дослідженні поставлено та вирішено такі завдання:

- розглянути теоретичні основи управління ризиками;
- дослідити оцінку та формування моделі управління ризиками суб'єкта господарювання;
- визначити основні методи нейтралізації ризиків у підприємницькій діяльності суб'єктів господарювання;
- проаналізувати ринок автосервісних послуг та провести його сегментацію;
- дослідити загальну характеристику ПФ «Капітал-сервіс» в складі корпорації «БЕБКО-АВТО»;
- провести оцінку ризиків господарської діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки ПФ «Капітал-сервіс»;
- визначити тенденції розвитку підприємництва в Україні та виконати оцінку бізнес-ризиків від COVID-19;
- запропонувати удосконалення оцінки та побудувати оптимальну систему управління підприємством на засадах урахування фактору економічного ризику;
- провести розрахунок економічної ефективності запропонованих заходів щодо забезпечення економічної безпеки ПФ «Капітал-сервіс».

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення економічної безпеки автосервісного підприємства ПФ «Капітал-сервіс» в умовах зростання та підвищення мінливості зовнішніх і внутрішніх ризиків господарювання.

Предметом дослідження є теоретичні та науково-практичні засади ризик-орієнтованого управління в системі економічної безпеки підприємства.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи магістра було використано загальнонаукові та специфічні методи, що забезпечують

достовірність отриманих результатів і висновків, зокрема: метод теоретичного узагальнення, монографічний і порівняльний методи, методи індукції і дедукції, статистичні моделі діагностики банкрутства: п'яти-факторна модель імовірності банкрутства Е. Альтмана, модель діагностики платоспроможності Конана і Гольдера, модель діагностики імовірності банкрутства Таффлера.

Інформаційними джерелами дослідження слугували нормативно-законодавчі акти, інструкції, накази, розпорядження державних регуляторних органів; наукові праці дослідників економічної теорії, менеджменту та безпекознавства; монографії і публікації у періодичних виданнях вітчизняних і зарубіжних вчених із питань забезпечення економічної безпеки підприємств і концепцій ризик-менеджменту; система міжнародних стандартів із ризик-менеджменту, відомості Державної служби статистики України; матеріали звітності ПФ «Капітал-сервіс», а також власні напрацювання автора.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що автором визначено основні етапи управління економічними ризиками в мінливих умовах ринку та розроблено й обґрунтовано доцільність використання запропонованої моделі процесу контролювання в системі менеджменту підприємства з урахуванням економічних ризиків.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що за результатами дослідження надано пропозиції та конкретні рекомендації щодо забезпечення економічної безпеки автосервісного підприємства.

Основні результати дослідження опубліковані в збірниках матеріалів 2 конференцій: в збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Інноваційне підприємництво та торгівля: сучасний стан та перспективи розвитку» (м. Херсон, 16-17 квітня 2020 р.) та в збірнику наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти» (м. Дніпро, 30-31 березня 2021 р.).